

**ДО
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

К О Н Ц Е П Ц И Я
**ЗА СТРАТЕГИЧЕСКО УПРАВЛЕНИЕ
НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – РУСЕ**

Росица Димитрова Басарболиева

изпълняваща функциите административен ръководител – председател
на Административен съд – Русе

КАНДИДАТ
за заемане на длъжността административен ръководител –
председател
на Административен съд – Русе

в процедура, открита с решение на СК на ВСС
по протокол № 25/07.07.2026 г., обн. „Държавен вестник“, бр. 64/14.07.2026 г.

август 2026 г.
гр. Русе

УВАЖАЕМИ ЧЛЕНОВЕ НА СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ,

На основание чл. 194а, ал. 2 от ЗСВ представям пред Вас своята концепция за стратегическо управление на Административен съд - Русе в качеството ми кандидат за заемане на длъжността „Административен ръководител – председател“ на Административен съд – Русе.

Настоящата концепция съдържа оценката ми за състоянието на Административен съд – Русе, целите за неговото развитие и конкретните мерки за постигането им. Те са съобразени с действителните потребности и възможности на съда и се основават на непосредственото ми участие в неговото създаване, организация и управление.

I. ЛИЧНА МОТИВАЦИЯ ЗА ЗАЕМАНЕ НА ДЛЪЖНОСТТА

Професионалният ми път е изцяло в съдебната система. Имам 30 години съдийски стаж, през които съм работила в районен, окръжен и административен съд, заемала съм длъжността на заместник-председател, а от 19.11.2025 г. – изпълнявам функциите на административен ръководител – председател на Административен съд – Русе.

След завършване с отличен успех на специалност „Право“ в Юридическия факултет на Софийския университет „Климент Охридски“ и придобиване на юридическа правоспособност, на 20.05.1996 г. постъпих като съдия в Районен съд – Русе, където разглеждах граждански дела. Заемах длъжността до 09.06.1999 г., а от 10.06.1999 г. до 01.02.2002 г. бях заместник-председател на съда. Районният съд формира трайното ми разбиране за отговорността на съдията, възпита дисциплинираност в работата и уважение към институцията. Като заместник на административния ръководител отговарях за организацията на гражданското отделение, Службата по вписванията и службата „Съдебно изпълнение“. Този опит ми даде практическа представа за ежедневната административна работа и за необходимостта организационните въпроси да се решават своевременно и адекватно.

От 01.02.2002 г. до 15.02.2007 г. бях съдия в Окръжен съд – Русе. Работех в търговско отделение, но редовно участвах в тричленни състави по административни дела при действието на отменения Закон за административното производство. Така се разви професионалният ми интерес към административното правораздаване. След конкурс станах част от първия състав на Административен съд – Русе, създаден на основание § 3 от Преходните и заключителните разпоредби на Административнопроцесуалния кодекс (АПК), в сила от 11.04.2006 г., като един от 28-те административни съдилища. Постъпих в съда на 15.02.2007 г.

От 14.05.2007 г. до 14.07.2017 г. бях заместник на първия административен ръководител на съда. Участвах в първоначалната организация на съда: подбор и обучение на служители, организация на деловодството, създаване на вътрешни

правила и трайни работни практики. Председателствах голяма част от конкурсните комисии, подпомагах председателя по текущи организационни въпроси и го замествах при отсъствията му. С активното ми участие се организираха първият симулативен процес със студенти от Русенския университет, специалност „Право“, учебни практики на студентите, първите регионални семинари със съдействието на НИП. От 20.12.2018 г. до 01.08.2022 г. бях заместник и на втория административен ръководител, когато също активно подпомагах в управлението на съда. И с двамата административни ръководители работих екипно и се ползвах с доверието им.

С решение на Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет (ВСС) по протокол № 43/19.11.2024 г., обн. в ДВ, бр. 101/29.11.2024 г., бе обявена процедура за избор на административен ръководител – председател на Административен съд – Русе. Поради висящността на процедурата и преместването на изпълняващия функциите административен ръководител на АС-Русе в Административен съд – София-област, след конкурс по чл. 189, ал. 1 и ал. 3 от Закона за съдебната власт (ЗСВ), с встъпване на 19.11.2025 г., със Заповед № РД-07-772/18.11.2025 г. на изпълняващия функциите председател на Върховния административен съд (ВАС) бях определена да изпълнявам функциите административен ръководител – председател на Административен съд – Русе, считано от 19.11.2025 г. до встъпването на нов административен ръководител. Определянето ми стана след отказ на заместник-председателя и бе извършено по старшинство - като най-старшият от останалите съдии в съда.

След поемане на ръководството трябваше едновременно да решавам текущи кадрови и организационни въпроси, да подготвя съда за електронното правосъдие съобразно измененията на АПК, обн. в ДВ, бр. 63 от 2025 г., в сила от 01.07.2026 г., да изготвя и представя пред Общото събрание отчетния доклад за дейността през 2025 г. и да предприема действия по нерешени повече от седем години, вече задълбочени проблеми със сградата. Предприетите мерки и резултатите от тях към момента са изложени по-долу.

Натрупаният опит като съдия, заместник-председател и изпълняващ функциите председател ми позволява своевременно да установявам организационните проблеми в съда, да определям необходимата последователност на действията за разрешаването им и да нося отговорност за изпълнението. В управленската си работа държа на диалога, ясните решения и предвидимостта. За мен спокойната професионална среда не е само въпрос на вътрешен климат, а предпоставка всеки съдия и служител да изпълнява задълженията си пълноценно.

Съществена за решението ми да участвам в настоящата процедура е подкрепата на колегите. Общото събрание на Административен съд – Русе взе решение да бъде предложена на Съдийската колегия на ВСС за назначаване на длъжността „административен ръководител – председател“ на съда. Приемам това доверие като оценка за професионалната ми работа досега и като задължение да го отстоявам занапред в дейността си, ако бъде избрана за административен ръководител на Административен съд - Русе.

II. АНАЛИЗ И ОЦЕНКА НА СЪСТОЯНИЕТО НА АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД – РУСЕ. ДОСТИЖЕНИЯ И ПРОБЛЕМИ

Съдебният район на Административен съд – Русе съвпада с територията на област Русе и обхваща общините Русе, Сливо поле, Ветово, Иваново, Бяла, Ценово, Борово и Две могили. В него действат Районен съд – Русе, чийто район включва първите четири общини, и Районен съд – Бяла, чийто район обхваща останалите четири. Административен съд – Русе осъществява касационен контрол върху постановените от двете районни съдилища решения по административнонаказателни дела и по административни дела в случаи, предвидени в специални закони.

2.1. Кадрова обезпеченост

2.1.1. Съдии

Утвърдената щатна численост на Административен съд – Русе към 31.12.2025 г. и към настоящия момент е девет съдии, включително един административен ръководител – председател и един заместник на административния ръководител – заместник-председател. След преместването и встъпването на 19.11.2025 г. на съдия Диан Василев в Административен съд – София-област, считано от посочената дата изпълнявам функциите административен ръководител – председател на Административен съд – Русе.

През 2025 г. правораздаваха: Диан Василев – изпълняващ функциите административен ръководител – председател до 18.11.2025 г.; Росица Басарболиева – изпълняваща функциите административен ръководител – председател от 19.11.2025 г.; Ивайло Йосифов – заместник-председател; Йълдъз Агуш; Вилиана Върбанова-Манолова; Елица Димитрова; Галена Чешмеджиева-Дякова; Диана Калоянова-Христова; Спас Спасов, както и командированите със заповеди на председателя на Върховния административен съд съдии Христо Монеv от Административен съд – Разград и Десислава Великова от Районен съд – Русе.

Със Заповед № РД-08-156/11.04.2025 г. на изпълняващия функциите председател на ВАС съдия Спас Спасов е командирован в Административен съд – София-град, считано от 14.04.2025 г. Заповедта е изменена последователно със заповеди № РД-08-348/01.08.2025 г. и № РД-08-456/04.11.2025 г. Командироването продължава и понастоящем. Със Заповед № РД-08-169/23.04.2025 г., считано от 28.04.2025 г. до завръщането на съдия Спасов, бе командирована съдия Десислава Великова от Районен съд – Русе. Командироването ѝ бе прекратено, считано от 28.04.2026 г. На същото място със Заповед № РД-08-120/07.04.2026 г., считано от 28.04.2026 г. до завръщането на съдия Спасов, но за не повече от 12 месеца, е командирована съдия Татяна Илиева от Районен съд – Русе.

Със Заповед № РД-08-465/25.11.2025 г. съдия Христо Монеv от Административен съд – Разград бе командирован, считано от 01.12.2025 г. до прекратяване изпълнението на функциите „административен ръководител – председател“ от съдия Росица Басарболиева, но за не повече от осем месеца.

Поради продължаващото изпълнение на функциите и изтичането на срока, със Заповед № РД-08-154/17.07.2026 г. на изпълняващия функциите председател на ВАС командироването е прекратено, считано от 03.08.2026 г. С моя заповед бе разпоредено преразпределяне на висящите административни и касационни дела с докладчик съдия Монеv и определяне на нови докладчици измежду всички действащи съдии чрез централизираната система за случайно разпределение на делата. Дежурните съдии бяха ангажирани с администрирането на приключилите му дела, за да не се допусне забавяне на процесуалните действия и по тях.

При дългосрочно отсъствие на съдия командироването е практическият способ за временно преодоляване на кадровия недостиг и балансиране на натовареността, особено когато се касае за командироване на заети щатни бройки. Всяко командироване изисква съдията да бъде своевременно въведен в работата, да му бъде възложен едноличен състав, да се определи екип от служители за състава, да бъдат променени постоянните касационни и тричленни състави при неговото участие. Тези действия бяха извършвани своевременно, без нарушаване на ритъма на работа. Командированите съдии се приобщиха към колектива и получаваха необходимата колегиална подкрепа.

Към момента са заети осем от деветте щатни бройки за титулярни съдии. Шестима съдии притежават най-високия ранг „съдия във ВКС и ВАС“, а двама – ранг „съдия в АС“. Командированият понастоящем съдия от Районен съд – Русе е с ранг „съдия във ВКС и ВАС“ и със стаж над 27 години като съдия. Съдийският състав има необходимия професионален опит за разглеждане на сложните фактически и правни спорове, предмет на съдебните производства най-вече по първоинстанционните дела.

Поради числеността на съда и разнообразието на делата не са обособени специализирани отделения и състави за първоинстанционните производства. Със заповед на изпълняващия функциите председател са определени три постоянно действащи състава за касационни производства и за административни дела, разглеждани в тричленен състав. Делата се разпределят чрез централизираната система за случайно разпределение между всички съдии по утвърдени групи, които се актуализират при постъпване на нови видове производства. Така се съчетават случайността и относителната равномерност при разпределянето между отделните съдии.

2.1.2. Съдебни служители

През 2025 г. и понастоящем утвърдената и заета щатна численост за съдебни служители в Административен съд – Русе е 27.

Разпределението по длъжности е следното:

Структурно звено	Длъжност	Щат
Ръководни длъжности	Съдебен администратор	1
Ръководни длъжности	Главен счетоводител	1

Структурно звено	Длъжност	Щат
Специализирана администрация	Съдебен помощник	3
Специализирана администрация	Съдебен секретар	6
Специализирана администрация	Съдебен деловодител, в т.ч. регистратура	5
Специализирана администрация	Съдебен статистик и съдебен деловодител	1
Специализирана администрация	Съдебен архивар	1
Специализирана администрация	Призовкар	2
Обща администрация	Системен администратор	1
Обща администрация	Връзки с обществеността и съдебен деловодител	1
Обща администрация	Управител сгради	1
Технически длъжности	Касиер	1
Технически длъжности	Шофьор и работник, поддръжка сгради	1
Технически длъжности	Куриер и чистач	2

На част от служителите са възложени допълнителни функции, необходими за изпълнение на задълженията на съда:

- съдебен помощник представлява Административен съд – Русе пред съдилищата в страната по дела, по които съдът е страна, до приключването им във всички инстанции;
- съдебен деловодител изпълнява функциите на служител по сигурността на информацията;
- съдебен секретар е завеждащ Регистратура за класифицирана информация, а съдебен деловодител – регистратура е негов заместник;
- съдебен секретар осъществява предварителен контрол при разходване на средства от набирателната сметка и изпълнява функции в регистратурата за класифицирана информация;
- съдебен деловодител изпълнява и функции на деловодител в регистратурата за класифицирана информация.

Съотношението между съдии и служители от специализираната администрация е 1:2, а между съдии и всички съдебни служители – 1:3. За административните съдилища средните стойности за 2025 г. по статистически данни на ВСС са съответно 1:2,16 и 1:2,94. Сегашното съотношение осигурява нормална работа на съда, но не позволява продължително отсъствие на служител да остане без своевременно заместване или овакантен щат да не се попълни в

кратки срокове. Поради разпределените функции подобно отсъствие или незаеят би се отразило пряко върху работата на съответното звено.

След поетото от мен временно ръководство на съда трябваше да бъде осигурено заместване на един от тримата съдебни помощници, отсъстващ от февруари 2026 г. поради отпуск за бременност и раждане и отпуск за отглеждане на дете до двегодишна възраст по чл. 164, ал. 1 от Кодекса на труда (КТ). Назначен бе съдебен помощник по заместване със срочен трудов договор по чл. 68, ал. 1, т. 3 КТ. Така се обезпечи обемът на работа, възлаган на съдебните помощници – изготвяне на проекти за съдебни актове на съдиите, подготовка на документи във връзка със запитвания и информации от съда, съдействие на регистратура при затруднения при определяне на вида на някои от входящите документи, процесуално представителство на съда по дела, по които той е страна в съдебни производства.

Необходимо бе и незабавно попълване на длъжност „съдебен деловодител“ след освобождаването на служител, считано от 08.06.2026 г. на основание чл. 328, ал. 1, т. 12 КТ (поради придобито право на пенсия за осигурителен стаж и възраст). Служителят работеше с два първоинстанционни състава, а от 01.07.2026 г. предстоеше и преходът към електронно правораздаване. Благодарение на добрите взаимоотношения с ръководството на Окръжна прокуратура - Русе и проявената от мен активност, щатната бройка бе запазена и бе заета чрез преместване на служител от другия орган на съдебната власт. Своевременното разрешение не позволи нарушаване на динамиката на работа.

През 2027 г. предстои пенсиониране на един служител от специализираната администрация, а през 2028 г. – на трима служители, един от които на ръководна длъжност и двама в специализираната администрация. Необходимо е, с оглед предстоящото освобождаване, щатните бройки да бъдат запазени, своевременно да бъдат проведени конкурси за заемането им и да бъде осигурено предаване на функциите и практическите знания на новите служители.

При евентуален мой избор за председател на съда ще полагам усилия за запазване на достигнатото високо качество на работа на всички служители, осъвършенстването на дейността им в електронна среда, екипността в работата на принципа съдия – деловодител - секретар, ще проявявам активност за разрешаване на възникнали въпроси в текущата им работа в условията на дигитализацията на производството.

III. ПРАВОРАЗДАВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ

Оценката на правораздавателната дейност е основана на годишните отчетни данни за 2023, 2024 и 2025 г. и на отчетната форма за периода 01.01.2026 г. – 30.06.2026 г. Данните за първото шестмесечие на 2026 г. са междинни: те показват състоянието към средата на годината.

3.1. Натовареност

През трите цели отчетни години общият брой дела за разглеждане намалява – от 1434 през 2023 г. на 1280 през 2024 г. и 1107 през 2025 г., докато през първото шестмесечие на настоящата 2026 г. тенденцията е точно за обратното – увеличение на делата за разглеждане, съответно 659 дела. Резултатът е функция от динамиката на постъплението на броя на делата, което е отразено по-долу в табличен вид. Така през последната 2025 г. се отчита намаление на новообразуваните дела спрямо 2024 г. с 224 броя, което представлява спад от приблизително 22%. Намалението в броя на новообразуваните дела се дължи основно на заниженото постъпление на касационни дела по жалби срещу решения на Районен съд – Русе и Районен съд – Бяла по Закона за административните нарушения и наказания. През 2025 г. са постъпили общо 226 касационни дела, от които 221 са с административнонаказателен характер (КАНД). За сравнение, през 2024 г. са постъпили общо 414 касационни дела, от които 393 с административнонаказателен характер. Броят на делата, образувани по касационни жалби по Закона за административните нарушения и наказания, както и по искания за възобновяване по чл. 70 от ЗАНН, е спаднал като намалението възлиза на 172 дела, или 44%.

За разлика от касационните производства, при административните дела за изминалата цяла 2025 година намалението на постъплението е незначително – новопостъпили са 577 дела, при 613 новообразувани през 2024 г. т.е. занижение от 5,9%.

Намалението на броя на постъпилите дела и тези за разглеждане през предходната 2025 г., обусловено основно от рязкото намаляване на касационните дела, които по правило са с по-ниска тежест в сравнение с първоинстанционните, не води до съществено намаляване на реалната индивидуална натовареност на съдиите.

Период	Висящи в началото	Постъпили	За разглеждане	Свършени	Висящи в края	Дял свършени
2023	197	1237	1434	1181	253	82,4%
2024	253	1027	1280	976	304	76,3%
2025	304	803	1107	950	157	85,8%
I-VI 2026	157	502	659	481	178	73,0%*

Количествено измерване на делата през предходните цели три години, без да се отчита тяхната фактическа и правна сложност и извършената процесуална дейност от съдията, не дават точната оценка на заетостта и натовареността на съответния магистрат през съответен период.

Този недостатък на количествения критерий се преодолява от миналата отчетна 2025 г. с обективното измерване на натовареността чрез модула на ЕДИС,

поради заложеното в него отчитане на правната и фактическа сложност на делата, процесуалните етапи в развитието на производството и другите процесуални действия на докладчика, осъществени в хода на конкретното производство. Съгласно § 13 от ПЗР на ПОНС, създаден с решение на Съдийската колегия на ВСС по протокол № 44/26.11.2024 г., считано от 1 януари 2025 година, Съдийската колегия на Висшия съдебен съвет анализира и отчита степента на натовареност на административните съдии и административните съдилища, съобразно данните от модула за натовареност в Единната деловодна информационна система (ЕДИС).

Така за изминалата 2025 г., съобразно данните от модула на ЕДИС, 6 съдии от АС-Русе са разгледали и приключили дела, които формират индекс на натоварване в интервала между 70 и 110, като показателят е над средата в интервала (90), което обосновава нормална натовареност на съдиите по смисъла на чл. 16, ал. 1 ПОНС, а един от съдиите е с висока натовареност по смисъла на чл. 16, ал. 2 ПОНС.

Тенденциите през текущата 2026 година са към увеличаване на натовареността. Макар данните от отчета за работата на АС-Русе за изминалите 6 месеца на текущата година да са междинни, видно от горната таблица, те явно сочат на завишение на постъплението на броя дела в съда – новопостъпили за 6 месеца общо 502 дела, при общо постъпили за цялата предходна 2025 г. – 803 броя.

Освен това се увеличава и действителната месечна натовареност, видно от следващите данни за изминалите три години, съпоставени с шестмесечието на 2026 г. Показателят по делата за разглеждане за първото шестмесечие на 2026 г. е 12,20 дела месечно на съдия и е с 15,7% над отчетените 10,54 дела за 2025 г. и с 2,0% над равнището от 11,96 дела през 2024 г.

Период	По щат: разглеждане	По щат: свършени	Действителна: разглеждане	Действителна: свършени
2023	13,28	10,94	13,79	11,36
2024	11,85	9,04	11,96	9,12
2025	10,25	8,80	10,54	9,05
I-VI 2026	12,20	8,91	12,20	8,91

3.2. Срочност

Срочността на правораздаването последователно се поддържа на високо равнище в АС - Русе.

В периода 2023–2025 г. между 83% и 86% от всички свършени дела приключват до три месеца.

Период	Свършени дела	До 3 месеца	Дял до 3 месеца	Актове до 1 месец
2023	1181	991	83%	100%
2024	976	≈ 810	83%	100%
2025	950	814	86%	100%
I-VI 2026	481	406	84%	99,8%

През последната отчетна 2025 г. от 711 първоинстанционни административни дела са свършени 581, или 82%, а 130 остават висящи. До три месеца са приключени 469 дела, включително 221 до един месец. По същество са решени 461 дела, или 79% от свършените, при 72% през 2024 г.; прекратени са 120, или 21%, при 29% през 2024 г. и 36% през 2023 г. Тази динамика показва не само бързина, но и увеличен дял на споровете, разрешени с акт по същество.

От 396 касационни производства през 2025 г. са свършени 369, или 93%, при 68% през 2024 г. и близо 90% през 2023 г. Висящи са останали 27 дела. До три месеца са приключили 345 производства, а 24 – след този срок, най-често поради необходимост от второ открито заседание. По същество са решени 329 дела, а 40 са прекратени.

Общият резултат за 2025 г. е 950 свършени дела от 1107 дела за разглеждане, като 86% са свършени в 3-месечен срок. Делата, продължили над три месеца, са преди всичко сложни ревизионни спорове по Данъчно-осигурителния процесуален кодекс (ДОПК), дела по Закона за държавния служител (ЗДСл) и Закона за Министерството на вътрешните работи (ЗМВР), митнически спорове, производства, изискващи събиране на доказателства от различни източници, както и дела, по които се налага провеждане на повече от едно съдебно заседание. За да се запази срокът за разглеждане на делата е необходимо своевременно да се дават указания от съда, да се използват електронна комуникация със страните, вкл. и видеоконференция за провеждане на съдебни заседания, когато са налице законовите предпоставки за това.

През първото шестмесечие на 2026 г. са разглеждани 506 първоинстанционни дела, от които са свършени 366 и остават висящи 140. При касационните производства са разглеждани 153 дела, свършени са 115, а висящи са 38. Общо 191 дела са приключени до един месец, 215 – от един до три месеца, и 75 – след три месеца. Междинният резултат от 84 свършени до три месеца съответства на трайното равнище от предходните години.

Всички съдебни актове по свършените дела за предходните три години - в периода 2023–2025 г. са постановени без просрочие – в едномесечния срок от заседанието, в което е приключило разглеждането на делото. За първото шестмесечие на 2026 г. 480 от 481 акта са изготвени до един месец, а по изключение и само един – в срок от един до три месеца; няма акт, изготвен след третия месец.

При запазване на тенденцията на увеличена натовареност, констатирана за първото шестмесечие на 2026 г., е важно да се запази срочността в правораздавателната дейност.

3.3. Резултат от касационната проверка

Резултатите от инстанционния контрол са показател за трайно добро качество на правораздаването.

Период на проверката	Оставени в сила	Изцяло отменени/обезсилени	Частично отменени
2024	74,0%	22,0%	4,0%
2025	73,0%	22,0%	5,0%
I-VI 2026	71,3%	25,7%	3,0%

През 2025 г. Върховният административен съд е проверил и върнал общо 175 решения и определения: 128 са оставени в сила, 38 са изцяло отменени, обезсилени или обявени за нищожни, а 9 са отменени частично. От 38-те изцяло отменени, обезсилени или обявени за нищожни акта 34 са отменени като неправилни, 3 са обезсилени и 1 е обявен за нищожен. Анализът сочи като основания за това неправилно приложение на материалния закон и съществени нарушения на съдопроизводствените правила, включително липса на мотиви по относими факти и неразпределена доказателствена тежест. Част от отменените решения са по дела със значителна фактическа и правна сложност – данъчни спорове и производства по Закона за управление на средствата от Европейските фондове при споделено управление (ЗУСЕФСУ).

За периода 01.01.2026 г.–30.06.2026 г. са върнати 101 проверени акта: 72 са оставени в сила, 26 са изцяло отменени или обезсилени.

Процентът на изцяло отменените актове за първото шестмесечие на тази година - 25,7% е по-висок в сравнение с 2024 г. и 2025 г. Следва да се проследи резултатът от касационната проверка и през второто шестмесечие и при запазване на по-високия процент изцяло отменени актове, да се анализират причините за това. За подобряване на качеството на съдебните актове биха били полезни работни обсъждания на законодателните изменения и противоречива съдебна практика. Отделно, следва да бъде създаден вътрешен справочен регистър на върнатите от касационна проверка актове с възможност за търсене по материя, за да бъде съобразявана актуалната практика на ВАС и да се избягва повтораемост на вече допуснати грешки от съда при правоприлагането по сходни казуси.

В заключение може да се посочи, че съдът поддържа висока срочност, 100% спазване на едномесечния срок за постановяване на актовете през 2023–2025 г. и стабилни положителни резултати при касационния контрол. При увеличаване на натовареността, каквато тенденция очертава първото шестмесечие на 2026 г., и при значителната сложност на първоинстанционните спорове, основната задача е

да бъде запазен балансът между бързина и качество на правораздаването. От значение за това е възможността за ускоряване на производството в резултат на дигитализацията, добрата организация на работата в съда, както и опитът и професионалната ангажираност на съдиите.

IV. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ НА АДМИНИСТРАТИВНОТО ПРАВОРАЗДАВАНЕ

4.1. Нормативна рамка

Измененията в Административнопроцесуалния кодекс (АПК), обнародвани в „Държавен вестник“, бр. 63 от 2025 г. и в сила от 01.07.2026 г., въвеждат цялостна уредба на електронното административно и съдебно производство. Тя обхваща подаването на електронни искания, създаването и воденето на електронна административна преписка, електронното връчване, изпращането на жалбата или протеста и пълната преписка до съда по електронен път, както и извършването на процесуални действия чрез Единния портал за електронно правосъдие (ЕПЕП) и Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ). За гражданите електронният способ остава възможност, докато за посочените в закона органи и други участници в производствата той е задължителен. Изпращането на преписката на хартиен носител е допустимо само в предвидените от закона случаи или при надлежно удостоверена технологична невъзможност. Така електронният обмен се установява като основен способ за комуникация между административните органи и съда, при запазване на необходимите гаранции за достъп до правосъдие, достоверност на документите и защита на информацията.

4.2. Готовност на съда и създадена организация

Подготовката за дигитализацията започна преди влизането в сила на измененията на АПК.

На 02.06.2026 г. с участието ми, това на заместник-председателя на съда и на системния администратор бе проведена работна среща с 50 представители на близо 25 държавни и общински администрации от съдебния район. Административен съд – Русе бе сред първите съдилища, организирали такава среща, а придобитият практически опит бе споделен с председатели на други административни съдилища.

На срещата бяха разгледани електронната административна преписка, електронното връчване и комуникацията със съда, активността на профилите в ЕПЕП и ССЕВ, снемането и удостоверяването на електронен образ на хартиени документи, хронологичната подредба и наименоуването на файловете, съдържанието на придружителното писмо, форматите и размерите на файловете и редът при технологична невъзможност.

След срещата на официалната интернет страница на съда бе публикувана систематизирана практическа информация, достъпна и за администрации, които не са участвали.

Съдът участва и в обучения, организирани от Териториална дирекция на Националната агенция за приходите – Варна, офис Русе и от Община Русе. Системният ни администратор представи практическите въпроси на взаимодействието със съда, подреждането на електронните преписки и начините за изпращането им. Пълната и правилно подредена преписка ограничава необходимостта от указания за отстраняване на технически недостатъци и предотвратява забавяне на делото.

След 01.07.2026 г. бяха установени новообразувани дела, по които процесуални представители – адвокати от Адвокатска колегия – Русе – не посочват електронен адрес за кореспонденция или посочват адрес, който не отговаря на изискванията на АПК. До колегията бе изпратено официално писмо с акцент върху задължението на действащите адвокати да посочват електронен адрес за призоваване и получаване на документи чрез ЕПЕП или ССЕВ. При необходимост, по наша инициатива ще бъде проведена и работна среща, за да се избегне забавяне на призоваването и връчването на книжа.

В съда е организиран прием на електронни документи чрез ЕПЕП и ССЕВ, при запазване на възможността за подаване на хартиен носител от гражданите и в изрично предвидените от закона случаи. Документите в ЕПЕП се регистрират от деловодител–регистратура през целия работен ден. Поради броя на постъпващите документи, получените чрез ССЕВ се обработват по график от съдебния статистик и съдебен деловодител и от съдебен секретар; при отсъствие са определени двама заместници – служителят „връзки с обществеността и съдебен деловодител“ и друг съдебен секретар. Така работата с електронните документи не зависи от присъствието на един служител.

След образуване на делото деловодителят на състава проверява наличието на електронно придружително писмо и опис, съответствието между опис и файловете и техническата им използваемост. Съдията - докладчик получава още при първоначалното администриране информация дали преписката е пълна и при недостатъци може незабавно да изиска липсващ документ, опис и др.

Организацията на работата с електронните дела ще бъде уредена във вътрешни правила, утвърдени с моя заповед, и изпълнението ѝ периодично ще бъде проверявано. С оглед на придобития в процеса на работата опит вътрешните правила ще бъдат своевременно адаптирани към новите потребности.

Предприети са и мерки за техническото обезпечаване на работата.

За всеки съдия е осигурен втори монитор, който е поставен на работното място на заявिलите желание, за да е възможно електронното дело и работният документ да се преглеждат едновременно.

За тримата съдебни помощници, на основание решение по т. 17 от протокол № 19/26.05.2026 г. на Комисия „Бюджет и финанси“ към Пленума на ВСС, с писмо изх. № ФСД-13-128/23.07.2026 г. е поискано безвъзмездното предоставяне на три

монитора от Районен съд – Нови пазар поради отпаднала за тях необходимост. Получаването им се очаква до началото на септември 2026 г.

По моя инициатива от началото на месец септември 2026 г. за всяка съдебна зала е предвиден лаптоп за достъп на съдията до електронното дело по време на откритите съдебни заседания. Във всяка от залите е наличен стенен екран, с видимост от всички участници в производството, на който, при необходимост, ще е възможна визуализация на документи от електронната папка, на постъпили изявления и искания на страните в електронна форма, вкл. на такива направени непосредствено преди съдебното заседание.

Възможността за страните, техните процесуални представители и други участници в процеса да извършват на място, в сградата на съда справки по делата и съответно да имат достъп до електронната папка, е осигурена чрез компютърна конфигурация в деловодството на съда. Проблемът тук е за достъпа до електронното дело на страни – граждани, които не са задължени за електронна комуникация със съда, респ. към тях няма изискване да са със създаден потребителски профил в ЕПЕП или ССЕВ. След обсъждане на проблема със системния администратор, същият беше решен по възможния към момента начин - достъпът до делото за гражданите без профил е осигурен като всички прикачени файлове по електронно дело се свалят в една папка от деловодителя на състава и само тя се предоставя за преглед на лицето на компютъра във физическото деловодство на съда.

Техническото обезпечаване включва и втори сървър, придобит след обществена поръчка в края на 2024 г., чието конфигуриране започна през 2025 г. и продължава през 2026 г.; видеоконферентна система в съдебна зала № 2, доставена през пролетта на 2025 г. по проект „Цифровизация на ключови съдопроизводствени процеси в системата на административното правораздаване“ по националния План за възстановяване и устойчивост (ПВУ); отдалечен достъп до Единната деловодна информационна система (ЕДИС) при спазване на изискванията за мрежова и информационна сигурност и идентификация с КЕП, потребителско име и парола. През 2025 г. видеоконферентните връзки са използвани по-често за вещи лица и свидетели, което ограничава отлаганията и разходите на страните.

4.3. Проблеми и последващи мерки

Електронното правосъдие е в етап на развитие и изисква усилия и организационни мерки, които следва да бъдат положени, за да се реализира в пълен обем.

Констатирани са проблеми при някои административни органи при представяне на електронните преписки – липсващи файлове, несъответствие между описа и файловете, неподредена по хронология преписка, липса на удостоверяване от служител на администрацията на пълното и точното съответствие на снетия електронен образ със снемания документ.

Следва да се проследят практиките на администрациите и ако се констатира продължаващо затруднение на конкретни административни органи, да им се дадат

писмени указания или се проведат работни срещи за разясняване на новите изисквания към постъпващите в съда електронни преписки.

В началото на периода на дигитализация деловодителите имат известни затруднения в текущата работа по електронните дела, адаптиране към новия начин на работа, прилагането на новостите на ЕДИС.

При получаването на преписките в съда в електронен формат се констатира трудност при обработването на някои от тях. Пристигат сложно организирани данни в множество папки и подпапки; има архивни файлове, в които се съдържат други такива. За решаването на проблема, в съда се разработи скрипт за обработка на получените преписки. Този скрипт представлява помощен инструмент за автоматизирана обработка, разархивиране и подредба на електронни документи. Използването му улесни значително работата на деловодителите при прегледа на електронната преписка и структурирането на електронната папка.

От опита ми съм установила, че за нововъведенията в деловодната работа е много важно провеждането на съвместни оперативки на ръководството на съда със служителите, на които се обсъждат проблемите, разрешават се ефективно и навременно и се унифицира практиката за всички състави. От значение за усъвършенстването на организацията на работния процес е и ще е приносът на системния администратор на съда. Той участва в работна група с предмет: „Модернизация, технологично развитие и гарантиране на работоспособността на Единната деловодна информационна система (ЕДИС) на административните съдилища в Република България“. Това позволява информираността на съда за констатираните от групата текущи проблеми, взетите за тях решения и тяхното въвеждане в работата на АС-Русе.

За регулиране на новия режим на работа и произтичащите от това задължения за служителите в кратък срок ще бъдат приети подробни вътрешни правила за електронния документооборот. Те ще определят отговорните лица и заместниците им, честотата на проверка на ЕПЕП и ССЕВ, регистрацията, проверката на КЕП, класирането в електронното дело. При необходимост ще бъдат актуализирани длъжностните характеристики.

V. СГРАДЕН ФОНД

5.1. Състояние на сградата и установени рискове

Административен съд – Русе се помещава в сграда на гр. Русе, ул. „Цариброд“ № 6, въведена в експлоатация с Удостоверение № 130/25.07.2012 г. на главния архитект на Община Русе след основен ремонт и реконструкция за нуждите на съда. Сградата е триетажна, с мансарден етаж и сутерен. На първия етаж са регистратурата, разположена непосредствено срещу входа, деловодството и две съдебни зали; на втория – трета съдебна зала; на третия – кабинетите на съдиите с ограничен достъп; в мансардата работят съдебните помощници. Във фоайето има информационно табло и монитор с дневния график на делата. Вътрешното

функционално разпределение осигурява добра достъпност за участниците в производствата.

Съществените проблеми са свързани не с интериора, а с експлоатационното състояние на сградата.

От 2018 г. е налице отлепване на гранитни плочи от фасадата, изпълнена по две технологии – окачена и лепена. През август 2021 г. от арх. Ралица Панайотова е извършено обследване и е изготвена количествено-стойностна сметка. През 2022 г. е проведена обществена поръчка с предмет „Ремонтни дейности по фасади на сградата на Административен съд – Русе“, която е приключена без избор на изпълнител.

През юни 2025 г. количествено-стойностната сметка е актуализирана от арх. Ралица Панайотова. От Комисия „Управление на собствеността“ към Пленума на ВСС е взето решение по протокол № 22/06.08.2025 г. за обявяване на обществена поръчка, но действия по изпълнението му не са били предприети.

Осъществявайки временното ръководство на съда се запознах детайлно с проблемите на сградния фонд и установих тяхното задълбочаване и разширяване:

- състоянието на фасадата е влошено: поява на нови компрометирани участъци, плочи се отлепват и падат около сградата, а това създава непосредствен риск за съдиите, служителите, посещаващите ежедневно сградата участници в съдебните производства, а също и за гражданите, тъй като сградата се намира в централна градска част и е гранична с тротоари на две пешеходни улици. Обезопасяването само със сигнални ленти е недостатъчно.

- паралелно е нарушена целостта на отводнителната система – външни улуци и водостоци от медна ламарина. При силни валежи и снеготопене по каменната облицовка се образуват влажни петна, които се разширяват. Отводняването е причинно свързано със състоянието на фасадата: ремонт само на облицовката, без предходно или едновременно възстановяване на системата за отвеждане на водите, би изложил новото изпълнение на същия риск.

- сигналните ленти по южната и западната фасада се поддържат и възстановяват ежедневно, но се късат при неблагоприятни метеорологични условия и при посегателства. Подмяната им не може да се случва в почивни и празнични дни и извън работно време.

5.2. Предприети действия

С писмо рег. № ВСС-6644/05.05.2026 г., в качеството ми на и. ф. председател на АС-Русе, уведомих Комисия „Управление на собствеността“ към Пленума на ВСС за задълбочаването на проблемите със сградата и поисках оглед от експерти на дирекция „Управление на собствеността на съдебната власт“, становище за необходимите дейности и определяне на тяхната последователност.

На 23.06.2026 г. бе проведена работна среща и цялостен оглед на сградата с участието на началника на отдел „Инвестиции и строителство“ в дирекция „Управление на собствеността на съдебната власт“ към администрацията на ВСС, ръководството на съда в мое лице и това на заместник-председателя, управителя

на сградата и проектанта арх. Панайотова. Бяха разгледани експлоатационните проблеми и мерките в краткосрочен и дългосрочен план.

След срещата Комисия „Управление на собствеността“ прие решение по т. 1 от протокол № 20/01.07.2026 г., с което по т. 1.2 възложи на изпълняващия функциите административен ръководител на Административен съд – Русе да предприеме необходимите действия за отстраняване на проблемите с експлоатацията на сградата на ул. „Цариброд“ № 6, обсъдени на място на 23.06.2026 г. с участието на служител от дирекцията на ВСС и управителя на СД „АРУИД – Панайотови и Сие“ – автор на проекта за основния ремонт и преустройството на сградата на ул. „Цариброд“ № 6, за нуждите на Административен съд – Русе.

В мотивите са обособени шест групи проблеми:

1. нарушена цялост на окачената и лепената каменна фасадна облицовка – деформиране на плоскостта на окачената облицовка и отлепване и падане на плочи от лепената облицовка по западната и южната фасада;
2. извличане на калциев карбонат от фугите на каменната облицовка, особено изразено около входа на сградата, с необходимост от оферти за ремонтните работи;
3. нарушена цялост на външните улуци и водостоци от медна ламарина и видими течове, което изисква становища от специализирани дружества за технологията на ремонта;
4. необходимост от надеждно обезопасяване на тротоарите към западната и южната фасада и пред централния вход чрез пешеходни проходи;
5. експлоатационни проблеми с изградената ОВК система в сградата, включително постоянен конденз по хоризонтални участъци въпреки положената топлоизолация;
6. мухъл по външни стени в помещенията на сутерена, облицовани с гипсокартон; необходимост от премахване на компрометираната обшивка, установяване на източника на овлажняване и изпълнение на водоплътна мазилка или друга подходяща система.

През юли 2026 г. бе премахната гипсокартонова обшивка по външните стени в две сутеренни помещения – две стени в голям склад и една в малък, с обща площ приблизително 50 кв. м. В най-компрометираните участъци гипсокартонът бе разкашкан, ватата – мокра, а част от металната конструкция – ръждясала. По тухлените и каменните стени бяха установени мокри петна, както и два отвора, които се нуждаят от замонолитване. Съгласно писмената препоръка на арх. Панайотова след окончателното изсъхване на стените следва да се изпълни система за вътрешно хидроизолиране на мази и сутерени. Поради слабата вентилация и метеорологичните условия периодът за изсъхване може да надхвърли два месеца.

С писмо изх. № ФСД-13-127/23.07.2026 г. до Комисия „Управление на собствеността“ поисках одобряване на неотложен ремонт на терасата над

централния вход и компрометираните участъци от облицовката на входа, както и да се предложи на Комисия „Бюджет и финанси“ осигуряване на необходимите средства по една от три представени оферти. При одобряване на искането ремонтът следва да бъде организиран и извършен преди късноесения и зимния сезон.

На 31.07.2026 г. бе проведена среща с експерти от „Националноизследователски строителен институт – НИСИ“ ЕООД, чийто принципал е Министерството на регионалното развитие и благоустройството (МРРБ), по проблемите на лепената фасада. Уговорено е последващо посещение на място и извършване на полеви и/или лабораторни изследвания на използваните материали. Резултатите следва да бъдат отчетени при определяне на причините за компрометирането на лепената фасада и при планиране на ремонта.

Уточнено е техническото решение за пешеходни проходи откъм ул. „Цариброд“ и ул. „Болград“, където сградата е без отстояние от тротоарите. Поради нестабилността на фасадните плочи закрепването следва да бъде към терена, а не към сградата. На среща с представител на Община Русе на 24.07.2026 г. бяха обсъдени дългият период на обезопасяване, заемането на тротоари – публична общинска собственост, и необходимата документация. Следва да бъдат изработени проект за План за безопасност и здраве, проект за Временна организация и безопасност на движението, конструктивно становище, за което да се поиска одобряване на разходите от компетентната комисия на ВСС. След одобряване на проектната документация и осигуряване на необходимия финансов ресурс – да се осъществи изграждането на пешеходните проходи.

Установени са и сериозни неизправности на общата отоплителна и охладителна система (ОВК) в сградата с риск сградата да остане без отопление или охлаждане, както и да настъпи наводняване с вода и/или пропилен-гликол. Със същото горещитирано писмо изх. № ФСД-13-127/23.07.2026 г. поисках одобряване на неотложен ремонт и осигуряване на необходимите средства. При отпускането им ремонтът следва да бъде възложен и изпълнен без забавяне.

5.3. Последващи решения

Сградните проблеми не могат да бъдат решени с една отделна дейност. Работата следва да започне с неотложните ремонти, мерките за безопасност, след което да бъдат установени причините за нарушаване целостта на системата за отводняване - външни улуци и водостоци и за компрометирането на двата вида фасада – лепена и окачена, да се планират видовете СМР и се пристъпи към окончателния ремонт:

- ремонт на откритата тераса над централния вход и компрометираните участъци от облицовката на самия централен вход;
- ремонт на общата отоплителна и охладителна система (ОВК) в сградата;
- обезопасяване на сградата чрез изграждане на пешеходни проходи след одобряване на проектите и осигуряване на средствата;

- лабораторни и/или полеви изследвания на фасадните материали от специалисти;
- становища на изпълнители с опит за покриви с покритие от медна ламарина и отводнителни системи;
- ремонт или подмяна на компрометираните елементи на отводняването;
- вътрешна хидроизолация на сутерена след изсъхване и замонолитване на отворите.
- допълнително обследване на фасадата въз основа на изследванията; определяне на вида и обема на строително-монтажните работи и прогнозната им стойност по чл. 21, ал. 2 от Закона за обществените поръчки (ЗОП);
- след осигуряване на средства – обществена поръчка при съобразяване на прогнозната стойност и решенията по т. 6.1–6.4 от протокол № 1/18.01.2018 г. на Пленума на ВСС, допълнени с решение по протокол № 7/28.03.2019 г.; текущ инвеститорски и документален контрол от възложителя.

VI. ФИНАНСОВО ОСИГУРЯВАНЕ

Финансовата дейност на Административен съд – Русе се осъществява при спазване на закона, принципите на доброто финансово управление, утвърдената система за финансово управление и контрол и указанията на ВСС. Средствата следва да бъдат насочвани към ясно определени приоритети, основани на установена необходимост, обоснована стойност и контрол върху изпълнението.

Към 01.07.2026 г., преди приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., при прилагане на чл. 87 от Закона за публичните финанси и на Закона за събирането на приходи и извършването на разходи през 2026 г. до приемането на Закона за държавния бюджет на Република България за 2026 г., Закона за бюджета на държавното обществено осигуряване за 2026 г. и Закона за бюджета на Националната здравноосигурителна каса за 2026 г., е създадена организация за поддържане на добро финансово състояние и икономично, ефикасно и ефективно използване на средствата.

При бюджетното прогнозиране ще се планират реално необходимите средства и ще се мотивира приоритетът им, особено за неотложните и последващите строително-възстановителни дейности. За по-големите разходи ще продължи да се използва регистър на поетите ангажменти, сроковете, договорното изпълнение и приемането на работата. При строителните дейности плащането, както и досега, ще се обвързва с надлежно документирано качествено и количествено изпълнение.

В изпълнение на чл. 4 от Закона за ограничаване на плащанията в брой в съда са инсталирани два физически ПОС терминала. Анализът показва предпочитание на гражданите към ПОС устройството, свързано с транзитната сметка. От 29.04.2026 г. потребителите на ЕПЕП могат да използват и виртуален ПОС (ВПОС) за онлайн плащане на държавни такси по транзитната сметка на съда. До 01 юли 2027 г. са извършени едва пет плащания, което показва недостатъчна информираност за тази възможност, а не техническа пречка за използването ѝ.

На интернет страницата и в регистратурата ще бъде публикувана кратка инструкция за ВПОС с акцент върху практическите предимства.

VII. ПОЛИТИКИ НА КОМУНИКАЦИЯ И ПРЕДСТАВЯНЕ НА СЪДА

Административен съд – Русе има трайни практики за публичност, правно образование и партньорство с училища и Русенския университет „Ангел Кънчев“. Чрез тях се разясняват ролята на административния съд и съдебният контрол върху актовете на администрацията.

7.1. Образователна програма и Ден на отворените врати

През 2026 г. съдът за осми път участва в Образователната програма на ВСС и Министерството на образованието и науката (МОН) „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“. Към традиционните партньори – Професионална гимназия по икономика и управление „Елиас Канети“ и Английска езикова гимназия „Гео Милев“ – се присъединиха Математическа гимназия „Баба Тонка“ и Частно средно училище „Леонардо да Винчи“.

Лекционните теми обхващат структурата на съдебната система, функциите на съдебната власт, компетентността на административните съдилища и спецификата на административното правораздаване. През 2026 г. програмата включи и етичните и философските аспекти на изкуствения интелект в контекста на Регламент (ЕС) 2024/1689 (Акт за изкуствения интелект). Темата бе подходяща за младежката аудитория и позволи актуален правен въпрос да бъде представен ясно и разбираемо.

Денят на отворените врати през 2026 г. бе посветен на 147-годишнината от учредяването и приемането на Търновската конституция. Учениците се запознаха с ролята на съда за защитата на правата на гражданите и организациите, посетиха съдебните зали и разговаряха със съдии и служители. Студенти от втори курс на специалност „Право“ в Русенския университет представиха симулативен процес, а четири ученически екипа от Английската гимназия участваха в образователната работилница „В света на правото“.

7.2. Партньорство с Русенския университет

За седемнадесета поредна година съдът проведе практическите занятия по „Административно право“ и „Административен процес“ за второкурсниците от редовната форма. За втора поредна година бяха проведени учебни практики на студенти от задочната форма по специалност „Право“. В началото на юни, поради интереса на учениците от партньорските гимназии, съдът и студенти от втори курс организираха симулативен съдебен процес за ученици. По покана на Юридическия факултет в края на януари заместник-председателят участва в процедура по програмна акредитация на регулираната професия „Право“.

Партньорството следва да продължи с практики за редовни и задочни студенти, симулативни процеси. Като допълнителна форма на принос в практическото обучение по специалността „Право“ в РУ „Ангел Кънчев“ намирам за удачно провеждането от съдии на упражнения със студентите по административното право и процес за решаване на казуси от практиката на съда, заимствани от приключили дела. Така обучението по право се свързва с практиката на административното правораздаване.

7.3. Публичност и двадесетгодишнина на съда

През 2027 г. ще бъдат отбелязани 20 години от началото на функционирането на Административен съд – Русе на 01.03.2007 г. Предвиждам тържествено събрание с участие на съдии и служители, работили в съда от създаването му; документална изложба за развитието на институцията; конкурс за ученическо или студентско есе за значението на административното правосъдие за правовата държава и защитата на правата и законните интереси; поредица от интервюта в местен ежедневник с магистрати, правораздавали и правораздаващи в момента в съда. Образователната програма и Денят на отворените врати през 2027 г. ще бъдат тематично свързани с годишнината.

Годишният отчет за дейността на съда ще се представя пред медиите с възможност за въпроси, при спазване на ограниченията за висящи производства и лични данни. При дела с висок обществен интерес информацията ще се публикува своевременно, точно и еднакво достъпно чрез официалните средства за информация. Целта е публичност, основана на точна, проверима и достъпна информация.

VIII. ЦЕЛИ И МЕРКИ ЗА ПОСТИГАНЕТО ИМ

Стратегическите цели са изведени от установените положителни резултати и съществуващите проблеми. Мерките са в компетентността на административния ръководител, а част от тях предполагат и взаимодействие с ВСС, ВАС, местните административни органи и професионалните организации. Подробната фактическа и нормативна обосновка е изложена в предходните глави.

1. Трайно високо качество и срочност на правораздаването

- Работни срещи на съдиите по законодателни изменения, сходни казуси и противоречива практика, включително с участие на съдии от районните съдилища в съдебния район, без засягане на вътрешното убеждение и независимостта.
- Ежегоден анализ на обезсилените и отменените актове и отразяване на обобщените изводи в отчетния доклад.
- Вътрешен електронен справочен регистър на върнатите от касационна проверка актове с търсене по номер на дело, материя, правен въпрос и резултат.

- По-широко използване на видеоконференция в откритите съдебни заседания за участието на страни, процесуални представители, вещи лица и свидетели с цел ограничаване на случаите на отлагане на дела и намаляване на разходите на участниците в производствата.
- Стриктно електронно призоваване и връчване чрез ЕПЕП или ССЕВ за участниците, за които законът го изисква, при запазване на избора на гражданите.
- Периодично проследяване на висящността, делата над три месеца и сроковете за изготвяне на актовете, с ранно идентифициране на обективните причини за забавяне.

2. Надеждна и сигурна организация на електронното производство

- Поетапно преминаване към електронното подписване на съдебни актове и издаването на електронни изпълнителни листове при налична техническа възможност.
- Приемане и периодично актуализиране на вътрешни правила за приемането на документи чрез ЕПЕП и ССЕВ, регистрацията, проверката, създаването и подреждането на електронните папки.
- Работни срещи с администрации при констатирани затруднения във връзка с електронното изпращане на жалбите и преписките.
- Практически обучения на служителите и съдиите с участие на системния администратор за работа в електронна среда.
- Актуализиране на длъжностните характеристики на служителите при трайно възложени нови функции.
- Насърчаване на гражданите за използване на ЕПЕП, ССЕВ, електронния достъп до дело чрез публикуване на ясни и разбираеми указания на официалната интернет страница на съда.
- Активно информироване за ползите от ВПОС - плащане без посещение на съда, възможност за плащане до края на последния ден на срока, липса на банкови комисиони, незабавна проследимост и насърчаване на използването му от потребителите за плащания към съда.
- Провеждане на анкети сред ползвателите на електронните услуги, предоставяни от съда, за тяхната достъпност и приложимост и въз основа на това предприемане на мерки за подобряване на условията за електронната комуникация със съда.

3. Кадрова обезпеченост, приемственост и квалификация

- Запазване на утвърдената численост на администрацията и своевременно попълване на освободените бройки по законоустановения ред.
- Поддържане на работата в екип между съдия, деловодител и секретар и въвеждащо обучение за командировани съдии и новоназначени служители.

- Възстановяване на регионалните семинари по теми, представляващи интерес за съдиите и теми, по които са констатирани затруднения и пропуски в правоприлагането; участие в обучения на Националния институт на правосъдието (НИП), Асоциацията на българските административни съдии и други съдилища, както и на Адвокатска колегия – Русе.
- Обучения, съобразени с конкретните потребности на съда, по електронно правосъдие, информационна сигурност и защита на личните данни.
- При осигурени средства – абонамент за правно-информационна система с възможност за търсене, подпомагано от изкуствен интелект, например Апис GPT или равностоен продукт, наред с Апис Право, Апис Практика и Евро Право. Системата ще се използва само за справочна и изследователска дейност, без въвеждане на защитена информация и без да замества независимата правна преценка.

4. Възстановяване и опазване на материалната база. Безопасна съдебна сграда

- Неотложен ремонт на терасата над централния вход и компрометираната облицовка на входа след одобряване и финансиране; контрол на срока, качеството и отчетността.
- Неотложен ремонт на ОВК системата за ограничаване на риска от прекъсване на отоплението/охлаждането на сградата и от течове на вода или пропилен-гликол.
- Изграждане на пешеходни проходи откъм ул. „Цариброд“ и ул. „Болград“ за обезопасяване на сградата след проектиране, съгласувателна процедура, одобрение от Община Русе и осигуряване на средства.
- Експертно и лабораторно установяване на причините за компрометирането на окачената и лепената фасада и определяне на необходимите строително-монтажни работи и прогнозната им стойност по чл. 21, ал. 2 ЗОП.
- След осигуряване на средства – обществена поръчка за фасадата по приложимите правила и постоянен контрол от възложителя.
- Специализирани становища и последващ ремонт на отводнителна система на сградата преди или едновременно с фасадата.
- Вътрешна хидроизолация и възстановителни работи в сутерена на сградата.

5. Прозрачност, обществено доверие и правна култура

- Ежегодно публично представяне на отчетния доклад пред медиите.
- Своевременна информация за дела с обществен интерес в допустимите от закона граници.
- Продължаване на Образователната програма на ВСС и МОН „Съдебната власт – информиран избор и гражданско доверие. Отворени съдилища и прокуратури“, Деня на отворените врати и работилницата „В света на правото“.

- Продължаване на партньорството с Русенския университет чрез практики на редовни и задочни студенти, симулативни процеси и провеждане на упражнения със студенти от специалност „Право“ по казуси.
- Отбелязване през 2027 г. на 20 години от началото на функционирането на съда чрез тържествено събрание, документална изложба, конкурс за есе за ролята на административното правосъдие и поредица от интервюта в местен ежедневник с магистрати, работили от създаването на съда и приключили кариерата си или продължили развитие във ВАС, както и с такива правораздаващи понастоящем в Административен съд – Русе.
- Кратка, точна и съдържана комуникация чрез официалните средства за информация и при равен достъп до публикуваните данни.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Изложените в концепцията цели и мерки изразяват виждането ми за управлението на Административен съд – Русе. Те са насочени към запазване и надграждане на добрите резултати в правораздавателната дейност, подобряване на вътрешната организация, използване на възможностите на електронното правосъдие, поддържане на професионалната квалификация, разрешаване на проблемите със сградата и публичното представяне на съда.

Тридесетгодишният ми съдийски стаж, участието ми в създаването на Административен съд – Русе, дългогодишната ми работа като заместник-председател и натрупаният опит като изпълняваща функциите административен ръководител – председател ми дават задълбочено познаване на дейността на съда и практически опит в разрешаването на управленските въпроси. Те ми позволяват да започна изпълнението на поставените цели без необходимост от период на приспособяване и с точна преценка за последователността на необходимите действия.

Ако ми гласувате доверие и бъда избрана за административен ръководител ще насоча натрупаните знания и опит към изпълнението на тази програма. Ще работя отговорно, в сътрудничество със съдиите и съдебните служители за утвърждаването на Административен съд – Русе като авторитетен орган на съдебната власт.

Росица Димитрова Басарболиева

кандидат за административен ръководител – председател
на Административен съд – Русе